

Riktlinjer för uppföljning av utbildning på forskarnivå

Beslutade av rektor 2018-06-25, dnr L 2018/103.

Syfte

Högskolan i Halmstads kvalitetssystem består av flera olika samverkande delar där en årlig uppföljning av utbildning på alla nivåer är en viktig del. Uppföljningen bidrar till en kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av lärosätets utbildningar, eftersom uppföljningen visar på utvecklingsmöjligheter, identifierar insatser och tydliggör vad som förändrats under året. Utgångspunkten för uppföljningen är att den bygger på evidensbaserat underlag och bakgrundsvariabler samt nyckeltal.

Syftet med denna del i kvalitetssystemet är att skapa en systematik och synliggöra hur respektive utbildning på forskarnivå bedriver sitt kvalitetsarbete. Uppföljningssystemet säkerställer att en årlig dokumenterad uppföljning av forskarutbildningen genomförs och att den involverar såväl doktorander¹ som externa parter av relevans för forskarutbildningen.

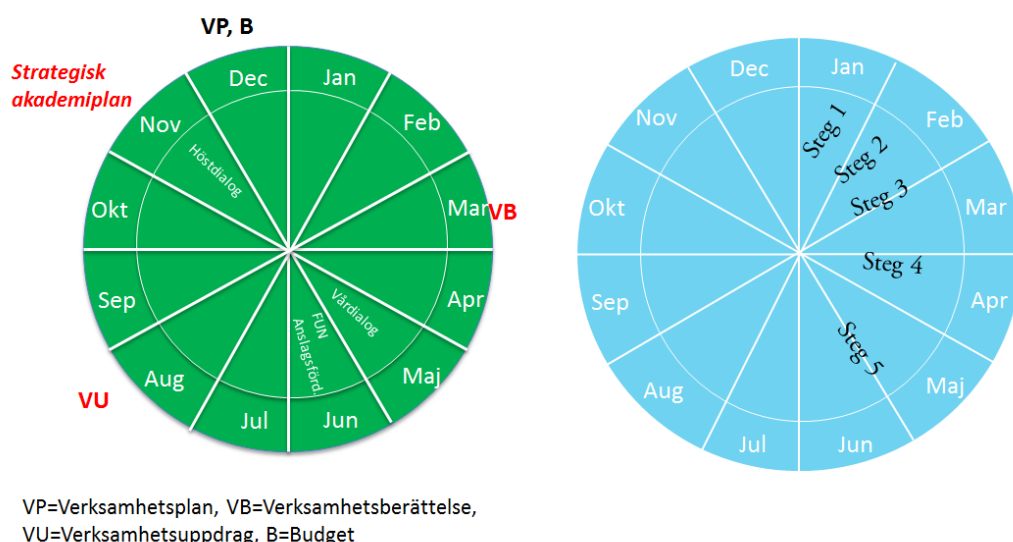
Uppföljningen sammanställs i en rapport för respektive utbildning. Rapporterna utgör underlag för kvalitetsrådets förslag till beslut avseende prioriteringar av stödjande och kvalitetsutvecklande aktiviteter det kommande året. Det kan till exempel handla om att kvalitetsrådet i samverkan med Högskolepedagogiskt centrum (HPC) och/eller forskarutbildningsutskottet arrangerar högskoleövergripande insatser och seminarier utifrån särskilda teman eller skapar andra typer av forum för erfarenhetsutbyte och lärande med syftet att stödja akademierna och utbildningarna i sitt kvalitetsarbete.

Rapporterna utgör en viktig del i akademiernas kvalitetsarbete, vilket innebär att akademierna själva initierar och driver kvalitetsutvecklande insatser utifrån identifierade och eventuellt akademispecifika behov. Inom ramen för forsknings- och utbildningsnämndens utvärdering av Högskolans utbildningar på forskarnivå kommer rapporterna även utgöra ett centralt underlag för analys.

¹ Med doktorander avses här, i enlighet med högskoleförordningens terminologi, alla de som är antagna till forskarutbildning, oavsett om de har en doktorandanställning eller har någon annan typ av finansiering.

Uppföljningscykeln

Högskolans uppföljningscykel består av följande sex steg. Stegen är anpassade till styrmodellens cykel och akademirapporterna som ska arbetas fram kan vara ett underlag i akademins verksamhetsberättelse (VB). Bilden till vänster illustrerar den högskoleövergripande årcykeln, medan bilden till höger illustrerar cykeln för hur uppföljning av forskarutbildningen är ämnad att genomföras.

Steg 1 – Analys. Uppföljningen innebär att studierektor och handledare under året samlar in underlag för att tillsammans genomföra en analys efter årets slut.² Studierektor ansvarar för att samla handledarkollegiet och säkerställa att analysen är kollegialt förankrad. Analysen bygger på såväl kvalitativa som kvantitativa data (bakgrundsvariabler och nyckeltal). Vissa kvantitativa data (bakgrundsvariabler och nyckeltal) kommer att vara lärosätesövergripande, eftersom dessa värden även kommer att användas inom ramen för forsknings- och utbildningsnämndens utvärdering av utbildning på forskarnivå. Akademin kan komplettera de lärosätesövergripande kvantitativa värdena (bakgrundsvariabler och nyckeltal) med akademispecifika kvantitativa värden ifall det finns något specifikt som man önskar belysa.

Steg 2 – Rapportutkast. Med såväl de kvantitativa som kvalitativa värdena som grund påbörjas skrivandet av ett rapportutkast. Rapportens omfattning är max 4 sidor och följer en given mall.

Steg 3 – Dialog. När rapportutkastet är klart ska det tillsammans med faktaunderlaget diskuteras i forum där såväl doktorander som externa parter av relevans för forskarutbildningen är representerade. Genom denna dialog får handledarkollegiet värdefull

² Respektive akademi ansvarar för att resurser tillgängliggörs för att kollegiet kopplat till utbildningen kan mötas.

input från doktorander, externa parter av relevans för forskarutbildningen samt andra intressenter vilket kan bidra till ytterligare utveckling av rapporten.

Forumets kommentarer dokumenteras av studierektor som sedan i samråd med handledarkollegiet gör eventuella förändringar i rapporten. När rapporten är färdigställd ska den diskuteras med forskningsledaren och akademichefen innan den skickas för fastställande i akademirådet.

Steg 4 – Fastställande. Rapporten och övriga underlag som kollegiet använt sig av i sina analyser diskuteras i akademirådet med utgångspunkt i särskilda formulerade kriterier. Lämpligen är studierektor föredragande. Akademirådet avgör om respektive rapport, i befintligt skick, uppfyller kriterierna och därmed kan fastställas eller om rapporten behöver bearbetas ytterligare innan fastställande.

Att rapporten hanteras i akademirådet är centralt då akademirådet är ett kollegialt valt organ med en majoritet av vetenskapligt kompetenta som är verksamma inom akademins verksamhetsområde. I akademirådet kan även doktorander ingå vilka också har möjlighet att utöva inflytande. Sammantaget blir akademirådet en viktig kvalitetssäkrande instans i och med att de bidrar med en kollegial granskning och kan ställa ämnesspecifika frågor.

Vid akademiråden förs protokoll och om det uppkommer kommentarer och synpunkter för programmet att arbeta vidare med ska dessa dokumenteras inför kommande utvecklingsarbete.

När rapporten blivit fastställd expedieras den till studierektor, forskningsledaren, och kvalitetsrådet (sekreterare).

Steg 5 – Utvecklingsinsatser. Kvalitetsrådet använder uppföljningsrapporterna för att identifiera lärosätesövergripande utvecklingsinsatser och bestämmer vad man ska satsa på under kommande år. Detta sker i nära dialog med forskarutbildningsutskottet.

Anvisningar för uppföljningsrapporten

Syftet med uppföljningsrapporten är att lärosätet årligen följer upp utbildning på forskarnivå. Rapporten bygger på att såväl kvalitativa som kvantitativa data (bakgrundsvariabler och nyckeltal) ska analyseras innan man författar rapporten. Rapporten ska vara **reflekterande, analytisk** och **koncist skriven** samt att slutsatserna ska kunna härledas till data/underlag. Rapporten ska betona kvaliteten i utbildning på forskarnivå.

Uppgifter om forskarutbildningen utgör ett underlag för diskussion och analys av utbildningen, eftersom uppgifterna ger en bild av utbildningen och dess studentpopulation. Uppgifterna är även uppdelade på kön, där det är möjligt, vilket möjliggör att analyser kan göras utifrån ett köns- och jämställdhetsperspektiv. För respektive uppgift finns en förklaring vad de avser att mäta och hur de är framtagna.

Utöver uppgifterna om forskarutbildningen kan andra underlag användas för att göra analyser såsom **Doktorandbarometer,Handledarundersökningen, Doktorandspegeln** mm.

Rapporten ska författas utifrån bestämd mall och när den är fastställd av akademirådet ska den skickas till kvalitetsrådets sekreterare i både word- och pdf-format.

I rapporten besvaras fem frågor som bland annat tydliggör styrkor och svagheter under året. Frågorna som ska besvaras är:

Vad har fungerat bra under året?

Här beskriver ni forskarutbildningens starka sidor utifrån olika aspekter exempelvis stärkt måluppfyllelse, nya pedagogiska grepp för att stärka doktorandernas lärande, ökad studentdelaktighet, stärkt externa parter av relevans för forskarutbildningen eller hur man integrerat hållbar utveckling respektive jämställdhet och mångfald.

Här betonar ni även exempel som skulle kunna lyftas som god praxis på lärosätesövergripande nivå.

Vilka potentiella svagheter har ni identifierat?

Beskriv de svagheter ni identifierat i forskarutbildningen. Svagheter kan vara exempelvis kursspecifika, tillfälliga eller systematiska problem. Här uppmärksammas även synpunkter som inkommit från doktorander och externa parter av relevans för forskarutbildningen. Exempelvis kursvärderingar, infrastrukturellt stöd till utbildningen och doktoranderna, dialoger och uppgifter om forskarutbildningen, integrering av hållbar utveckling respektive jämställdhet.

Vad har ni utvecklat i utbildningen under det senaste året och vilka resultat har ni åstadkommit?

Här beskriver ni vilka nya aktiviteter/åtgärder ni prövat/implementerat inom forskarutbildningen under året och kan man dra några slutsatser eller tendenser ska de beskrivas här. Här kan ni även informera om den nya aktiviteten prövas ytterligare ett år. Redovisa också om någon planerad åtgärd inte blev genomförd och förklara varför.

Alla utbildningar som blivit utvärderade av antingen UKÄ eller Högskolans egna utvärderingar ska lämpligen redogöra för vilka förändringar/åtgärder som implementerats efter utvärderingen och hur utfallet blivit. Detta är särskilt betydelsefullt för utbildningar som erhållit omdömet ifrågasatt kvalitet.

Vilka åtgärder (begränsa till tre) planerar ni genomföra kommande år för att utveckla utbildningens kvalitet?

Beskriv vilka insatser ni planerar vidta under kommande år/-en för att komma tillrätta med identifierade svagheter eller för att stärka befintliga styrkor.

Hur har ni arbetat med

- a) Hållbar utveckling?
- b) Jämställdhet?
- c) Internationalisering?

Beskriv hur ni arbetat med de tre aspekterna ovan. Redovisa vilka insatser ni genomfört. Hur har de integrerats i utbildningen? Har kompetensutveckling av personalen genomförts relaterat till något område?

För att besvara frågorna ovan exemplifieras områden som kollegiet kan utgå ifrån. Dessa områden utgår från de områden Universitetskanslersämbetet använder vid sina utbildningsutvärderingar och de områden som forsknings- och utbildningsnämnden identifierat kan ingå i Högskolans utvärderingssystem.

- Definition och avgränsning av kunskapsområde (huvudområde, teknikområde etc)
- Utbildningsmiljö (studiemiljö)
- Lärarkompetens och lärarkapacitet
- Måluppfyllelse och resultat relaterat till kunskapskategorierna (kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, värderingsförmåga och förhållningssätt)
- Samverkan och inkludering av externa parter av relevans för forskarutbildningen
- Studentperspektiv (doktorandernas inflytande och delaktighet i forskarutbildningen)
- Strategiska prioriteringar relaterade till forsknings- och utbildningsstrategin (FUS)

Bilaga I – Mall för uppföljningsrapport

Akademi:		Diarienummer:	
Ämne:		Fastställd av akademirådet	

1. Vad har fungerat bra under året?
2. Vilka potentiella svagheter har ni identifierat?
3. Vad har ni utvecklat i utbildningen under det senaste året och vilka resultat har ni åstadkommit?
4. Vilka åtgärder (begränsa till tre) planerar ni genomföra kommande år för att utveckla utbildningens kvalitet?
5. Hur har ni arbetat med a) hållbar utveckling? b) jämställdhet? c) internationalisering?

Rapportens omfattning är **max** 4 sidor. Till rapporten biläggs även utbildningens kvantitativa data (bakgrundsvariabler och nyckeltal) och en lärartabell.

Bilaga 2 – Uppgifter om forskarutbildningen

I den årliga uppföljningen av utbildning på forskarnivå kommer följande uppgifter att redovisas:

- Antal doktorander (aktiva) inskrivna i forskarutbildningen
- Antal doktorsexamina
- Antal licentiatexamina
- Antal nyantagna doktorander
- Genomsnittlig studietid för licentiatexamen
- Genomsnittlig studietid för doktorsexamen
- Antal avbrott
- Uppföljning av (ev avvikelse) årlig uppföljning av individuell studieplan,
- Planerade och genomförda disputationer/licentiatseminarier,
- Antalet genomförda obligatoriska kurser under en 3 års period.

Samtliga ovanstående värden ska delas upp på kön om möjligt.

Nedan följer en kort beskrivning av varje uppgift och hur den tas fram. Samtliga uppgifter ska redovisas per kalenderår med uppgifter om de tre senaste kalenderåren. Uppgifterna ska överensstämma med uppgifterna i årsredovisningen där det är relevant.

Benämning av uppgift	Beskrivning	Källa
Antal doktorander (aktiva) inskrivna i forskarutbildningen	Doktorander aktiv i utbildning på forskarnivå (minst en procents aktivitet)	Ladok/Uppföljning/ Studiedeltagande - aktivitet
Antal doktorsexamina	Utfärdade doktorsexamina	Ladok/Uppföljning/Utfärdade bevis
Antal licentiatexamina	Utfärdade licentiatexamina	Ladok/Uppföljning/Utfärdade bevis
Antal nyantagna doktorander	Antal doktorander som antagits	Ladok/Uppföljning/Studiedeltagande - antagning
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	Beräkning av den genomsnittliga tiden det tagit en doktorand att slutföra utbildningen	Underlag till årsredovisningen som grundas på Ladok.
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	Beräkning av den genomsnittliga tiden det tagit en doktorand att	Underlag till årsredovisningen som grundas på Ladok.

	slutföra utbildningen	
Antal avbrott	Antal registrerade avbrott	Ladok/Uppföljning/Genomströmning kurspaketeringstillfälle
Uppföljning av årlig uppdatering av individuell studieplan (ISP)	Andelen ISP som uppdaterats under kalenderåret Formel: Antal uppdaterade ISP/ Totalt antal ISP för aktiva doktorander	Beslut fattade av forskarutbildningsutskottet. Manuell sammanställning
Antal genomförda disputationer/ licentiatseminarier	Antalet genomförda disputationer/ licentiatseminarier	Beslut fattade av forskarutbildningsutskottet. Manuell sammanställning
Antal planerade disputationer/ licentiatseminarier	Antalet planerade disputationer/ licentiatseminarier kommande tre kalenderår	Beslut fattade av forskarutbildningsutskottet. Manuell sammanställning
Antalet genomförda obligatoriska kurser	Antalet genomförda kurser som är obligatoriska enligt den allmänna studieplanen	Kursinfo

Bilaga 3 - Mall för tabell med redovisning av personalresurser

Namn	Anställningsform	Akademisk titel	Område och inriktning	Anställning	Anställningens omfattning (%)	Tjänstgöring i forskning (%)	Tjänstgöring i utbildningen (timmar)	Högskolepedagogisk utbildning/meritering (ex. handledarutbildning)	Huvudhandledare för doktorander inom den utvärderade forskarutbildningen (antal doktorander)	Biträdande handledare för doktorander inom den utvärderade forskarutbildningen (antal doktorander)	Kommentar ³
Anna Andersson	Professor	Professor	Företagsekonomi inr redovisning	Tillsvidare	30	70	30	15hp, excellent lärare			
Sven Svensson	Universitetslektor	Docent	Hälsoekonomi	Vikarierande	100	60	40	7,5 hp			
Karin Ek	Biträdande lektor	Fil.dr.	Nationalekonomi	Tidsbegränsad	100	80	10	10 veckor			

³ I kommentarer kan man ange om personen som är återopad kommer från ett annat lärosäte, men även om någon innehar uppdrag relevanta för forskarutbildningen ex. studierektor.